

D E
THEOSOFISCHE
VEREENIGING

door
J. KRUISHEER

Op 17 November 1875 te New-York door Mevr. Helena Petrowna Blavatsky als secretaresse en Kolonel Henri Steele Olcott als voorzitter, tezamen met enkele anderen gesticht, was de Theosofische Vereeniging krachtens de haar gegeven naam blijkbaar bedoeld te dienen ter verspreiding van Theosofie en ter bevordering van de studie daarvan.

De vraag : "Wat is Theosofie?" is in een vorig vlugschriftje behandeld, waar erop gewezen werd, dat het leerstelsel, thans onder de naam Theosofie bekend, en als zodanig door leden der Theosofische Vereeniging bestudeerd en verkondigd, niet anders kan zijn dan een (natuurlijk onvolledige) weerspiegeling of afschaduwing omlaag van de ware Theosophia - de goddelijke Wijsheid - Waarheid. Daarom is het motto der Vereeniging: "Geen godsdienst (beter : leerstelsel) boven Waarheid" en is het lid ervan een zoeker naar waarheid, waarin de een alzo meer succesvol dan de ander is.

Maar waar te zoeken? In haar uitgebreide literatuur geeft Theosofie een onschatbare bron van kennis en de Theosofische Vereeniging wijst in haar tweede

en derde Doeleinden duidelijk aan, waarheen zich te wenden, waar te zoeken; nl. overal. Deze drie doeleinden luiden als volgt :

1. Het vormen van een kern van de Algemene Broederschap der mensheid, zonder onderscheid van ras, geloof, geslacht, stand of kleur.
2. Het aanmoedigen van de vergelijkende studie van godsdienst, wijsbegeerte en wetenschap.
3. Het onderzoeken van de onverklaarde wetten der Natuur ende latente krachten in de mens.

Laat ons de in tweede en derde doelbeschrijvingen gegeven aanwijzingen nader beschouwen. Dan blijkt o.a. dat wordt aanbevolen een "vergelijkende studie", maar om zulks te kunnen doen moeten de te vergelijken objecten toch eerst zelf onderzocht worden, wat hier insluit alle godsdiensten, alle wijsbegeerten, alle wetenschappen. Alle drie zijn uitingen van de éne menselijke geest, aspecten waarin de menselijke geest zich uitdrukt; de drie tezamen zullen een hoger, voller, dieper, ruimer inzicht verschaffen dan een ervan afzonderlijk; zij vullen elkaar aan. De beperking, welke het uitsluitend betrachten van één afzonderlijke gods-

dienst, één wijsgerig stelsel, één enkele wetenschap onvermijdelijk insluit, ligt voor de hand. De neiging tot specialiseren, zo sterk in onze dagen, draagt -naast aperte voordelen- onmiskenbaar duidelijke beperkingen in zich.

Waar dus het tweede doeleinde der Theosofische Vereeniging haar leden aanspoort overal te zoeken naar die goddelijke Wijsheid, daar wijst het derde doeleinde speciaal naar Natuur en Mens. Want in onszelf - en daar vooral - dient gezocht, omdat daàr alle punten van contact liggen met Natuur en wereld buiten ons.

Indien het inderdaad waar is -wat Theosofie nadrukkelijk verklaart - dat alle feiten in Gods ganse Natuur kenbaar zijn voor de mens, dan voorwaar is de naam van Goddelijke Wijsheid of Koninklijke Wetenschap niet te groots voor zulke kennis. Theosofen -werkelijk Theosofen- zijn eigenlijk dus alleen zij, die deze Wijsheid of Theosophia bezitten en bestudeerders van Theosofie -al dan niet leden der Theosofische Vereeniging- streven er naar dat Ideaal meer te benaderen.

Zijn tweede en derde Doeleinde dus niet volstrekt bindend, het eerste is daarentegen zeer positief t.w. : "Het vormen van een kern van de Algemene Broederschap der mensheid, zonder onderscheid". Demens-

heid is één Algemene Broederschap krachtens het Vaderschap Gods en geen mens kan daarvan uitgesloten zijn of worden. De Theosofische Vereeniging wil dus zijn een groep of kern van mensen, in die erkenning saamverbonden. Niet meer, maar ook niet minder. En hoe meer men de beide andere doeleinden toepast in het leven, des te meer zal de waarheid van het eerste gerealiseerd worden.

Uit een en ander wordt verklaarbaar hoe het mogelijk is, dat de Theosofische Vereeniging haar leden telt onder alle godsdienstige gezindten, in alle rassen en volken, in alle klassen der maatschappij over de gehele wereld, aldus een zeer byzondere plaats innemend in het huidig wereldgebeuren. Zij is een van de meest opmerkelijke wereld-bewegingen van onze tijd, onderdeel en geestelijke basis zelfs van de uiterst belangrijke omzettingen, welke zich alom voltrekken. Door het verspreiden der Aloude Wijsheid-Waarheid in nieuw gewaad, brengt de Theosofische Vereeniging inzicht en begripen juist daar, in die dingen, waarin de mens van onze dagen nog maar al te onwetend is, nl. kennis van zichzelf, van zijn eigen aard en samenstelling, van zijn plaats in de natuur en in de wereld, zijn sociale verhoudingen, de vraagstukken van leven en dood, van evolutie en

onsterfelijkheid.

Wat de leden in de Theosofische Vereeniging tezamen bindt, is geenszins het gezamenlijk aanhangen van het een of ander dogma of geloof, doch integendeel het tezamen zoeken naar die Wijsheids-Waarheid, alsmede het streven naar vrijheid van denken voor een elk. Waarheid moet gezocht worden door het bestuderen van de Wijsheid aller tijden, door die te overdenken, door reinheid van levenswandel en door het volgen van de hoogste idealen tot het welzijn van zijn medeschepselen.

Aldus is de Theosofische Vereeniging een volstrekt onsectarische organisatie van zoekers naar Waarheid, die er naar streven dat deel ervan, hetwelk zij mochten hebben gevonden, ten dienste van hun medeschepselen aan te wenden, ten einde aldus geestelijk inzicht en geestelijke vooruitgang te doen samengaan met toenemend materieel welzijn voor allen.

Voor inlichtingen wende men zich tot
DE THEOSOFISCHE VEREENIGING,
Tolstraat 156, Amsterdam, Z.

THEOSOFISCHE
BIBLIOTHEEK
Tolstraat 154 Amsterdam

- 1 SEP. 2012